

Geachte heer/mevrouw,

Het kabinet beoogt met de hervorming van de kinderopvang de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de kinderopvang te vergroten en daarmee arbeidsparticipatie en kansengelijkheid te versterken. Dit is een doel dat wij van harte onderschrijven. In aanloop naar het commissiedebat Kinderopvang van 25 juni a.s. geven wij u namens de Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) en de Branche Vereniging Ondernemers in de Kinderopvang (BVOK) graag enkele aandachtspunten mee vanuit de praktijk van de kinderopvangsector. **BK en BVOK vertegenwoordigen samen meer dan 60% van alle aanbieders van kinderopvang. Allen ondernemers op hun eigen manier, van stichtingen en eenmanszaken tot profit aanbieders en gastouderbureaus.**

Voldoende capaciteit vraagt om een sterke hybride sector

Het voornemen van het kabinet om kinderopvang voor werkende ouders vanaf 2029 nagenoeg gratis te maken, via een inkomensonafhankelijke vergoeding van 96% van de maximum uurprijs, leidt naar verwachting tot een sterke stijging van de vraag naar opvang. Om die vraag op te vangen moet het aanbod fors groeien. Sector- en modelramingen gaan uit van circa 200.000 extra kindplaatsen en ongeveer 40.000 extra werknemers in de komende jaren; dit zijn ramingen van de benodigde opschaling, geen harde kabinetsdoelen voor 2030. De structurele extra overheidsuitgaven worden in actuele kabinetsstukken geraamd op circa €3 miljard per jaar; de totale overheidsbijdrage in het nieuwe stelsel loopt op tot ongeveer €9 miljard per jaar.

De sector kan dat, met behoud van kwaliteit, dat is in het verleden bewezen. Hiervoor vragen we wel dat enkele randvoorwaarden in het nieuwe stelsel worden gehanteerd. Randvoorwaarden die in het huidige stelsel nog wel zijn geborgd en waarmee we iedere dag een van Europa's meest toegankelijke en kwalitatief hoogstaande kinderopvang in Nederland hebben georganiseerd. Randvoorwaarden die de benodigde investeringen in kwaliteit, personeel, innovatie en het beschikbaar houden van opvangvoorzieningen mogelijk maken.

Kinderopvangondernemers zijn aanwezig in alle typen wijken, van een zeer lage tot zeer hoge sociaaleconomische score en in gemeenten die variëren van niet-stedelijk tot zeer stedelijk. In wijken met weinig kinderen bieden ondernemers zelfs het merendeel van de kindplaatsen aan.

Het huidige open stelsel met verschillende soorten aanbieders is een belangrijke voorwaarde geweest waarmee we de groei van de kinderopvang in de afgelopen jaren met hoogstaande kwaliteit hebben kunnen realiseren. Met bijzondere aandacht voor keuzevrijheid voor ouders, en het borgen van innovatie en investeringskracht. Daarom verwelkomen wij de maatregelen die staatssecretaris Nobel in het najaar van 2025 heeft aangekondigd om de sector te ondersteunen, onder meer door de regeldruk te verminderen en organisaties meer ruimte te bieden om met personeelstekorten om te gaan. Deze maatregelen zijn namelijk van groot belang om de verwachte groei onder het nieuwe stelsel per 2029 te realiseren.

Betrek de sector bij fundamentele keuzes; borg randvoorwaarden voor een succesvol nieuw stelsel

We hechten eraan dat in Nederland het hybride kinderopvangstelsel behouden blijft, omdat dit de afgelopen jaren aantoonbaar heeft bewezen te leiden tot hoogkwalitatieve kinderopvang, keuzevrijheid en toegankelijkheid.

De vormgeving van het nieuwe stelsel zullen wij dan ook beoordelen op basis van deze randvoorwaarden die volgens nagenoeg alle kinderopvangorganisaties cruciaal zijn om in een nieuw stelsel de toegankelijkheid en kwaliteit hoog te houden.

Het is essentieel dat de sector kan bouwen op voldoende zekerheid. Deze zekerheid is er nu niet en de waarborging rondom lagere regelgeving is er ook niet. Omdat we het over kinderen en ouders hebben kunnen we dit risico niet nemen.

Dienst van Algemeen Economisch Belang

Vanuit het belang van deze randvoorwaarden blijven aan onze kant fundamentele bezwaren bestaan tegen het voornemen om het nieuwe stelsel op basis van een DAEB-constructie voor de gehele sector uit te werken. Een constructie waar volgens de minister voor is gekozen om het risico op staatssteun te verkleinen, maar een keuze die in zichzelf al een enorm risico op voortbestaan van toegankelijk en hoogkwalitatieve kinderopvang vormt. In het voortraject is over de invulling van dit stelsel met de meerderheid van de sector geen overeenstemming bereikt. Ook is er onvoldoende ingegaan op de cruciale randvoorwaarden die wij als sector ter tafel hebben gebracht, die voor onze leden noodzakelijk zijn om in het nieuwe stelsel te opereren.

Wij zijn van mening dat de uitwerking van een nieuw stelsel onder een DAEB-constructie, zoals de minister nu aan de Raad van State gaat voorleggen, gepaard gaat met een significante en onnodige stijging van regeldruk. Tegelijkertijd brengt het voorstel een zeer groot risico met zich mee dat de investeringen die de komende jaren nodig zijn om de sector toekomstbestendig te maken achterwege zullen blijven. Anders gezegd: het benodigde ondernemerschap smoren.

BK en BVOK blijven het belang van publieke waarborgen in het nieuwe stelsel onderschrijven en zullen zich in de toekomst blijven inzetten voor een goede samenwerking en een gedegen kinderopvangstelsel, zodat ondernemers kunnen blijven doen waar ze goed in zijn: zich inzetten voor kinderopvang waarin kwaliteit, groei en toegankelijkheid centraal staan.

Wat wij vragen

BK en BVOK zitten aan tafel en nemen verantwoordelijkheid voor een werkbaar stelsel. Wij vragen daarbij om een serieuze dialoog, waarin de ervaring van de sector die het stelsel ten uitvoer moet brengen serieus wordt genomen. Concreet verzoeken wij de Kamer aandacht te vragen voor het volgende:

- **Toon de uitvoerbaarheid aan.** Voer een volwaardige uitvoerings- en impacttoets uit, samen met de sector en inclusief de structurele nalevingskosten, voordat onomkeerbare keuzes worden gemaakt. En deel deze uitvoeringstoets met de Kamer.
- **Toets het nieuwe stelsel voornemen afname regeldruk.** De invoering van de DAEB op de gehele sector doet het tegenovergestelde; meer regels, minder ruimte in de bedrijfsvoering.
- **Betrek de sector serieus, niet als formaliteit.** Toets de uitvoerbaarheid in de hybride markt onder evenredig ondernemers en publieke aanbieders die de opvang dagelijks verzorgen, en laat hun praktijkkennis echt meewegen in het ontwerp.
- **Kies een proportioneel instrument voor de uitvoering waarin cruciale randvoorwaarden geborgd zijn.** In verhouding tot het doel, en met behoud van reële alternatieven die dezelfde doelen bereiken zonder de neveneffecten van een DAEB.
- **Leg het huidige voorstel niet voor aan de Raad van State.** Het huidige wetvoorstel kan niet op steun rekenen van het grootste gedeelte van de sector, vanwege grote zorgen over de (onbedoelde) gevolgen voor de kinderopvang in Nederland. Zolang er nog met de sector wordt gesproken is het versturen van het voorstel voorbarig.

- **Een sector waar kinderen centraal staan en nu goed functioneert moeten we niet onderwerpen aan een onbewezen experiment waarvan de uitkomsten volgens kinderopvangorganisaties negatieve effecten hebben.**

Kinderopvang verdient beleid dat rust op kennis, dialoog en uitvoerbaarheid. Een stelsel dat ook gedragen wordt door de kinderopvangorganisaties zelf en dat werkt voor iedereen: kinderen, ouders, gastouders, kinderopvangorganisaties en de samenleving als geheel.

Met vriendelijke groet,

Mede namens Natascha van der Post (BVOK),

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dedan Schmidt', with a horizontal line underneath.

Dedan Schmidt
Voorzitter Brancheorganisatie Kinderopvang (BK)